

ves v strahu čepim na kozlu ter čakam izida. Kozel dirja neprenehoma proti potoku tekočemu mimo vasice čez travnik. Sicer ni ta potok posebno globok, a vendar nevaren radi blata in širokosti. »Preskočiti ga ne bode mogel, pes bode pa tudi skoro za petami, uh, uh!« take misli mi rojé po glavi. Kozel dirja, jaz vpijem, pes pa laja in kaže ostre zobe. Sedaj smo pri potoku. »Kaj je storiti?« ni bilo časa vprašati, kajti kozel švigne v velikanskem skoku čez potok in — se iznebi svoje teže. Jaz padem v vodo, val me zagrne in skoro mi izgine zavest... Prebudim se in začudeno gledam krog sebe, — ležal sem na produ. »Si še živ?« slišim za seboj moški glas in spoznam mesarja iz sosednega trga. V hipu prihité tovariši in me prestrašeni ogledujejo. Mesar me prime za roko in odvede domov. Sedaj izvem, kako se je to primerilo. Mesar je bil namenjen v našo vas. Ko vidi, da se je njegov pes zapodil za kozlom, priteče hitro na pomoč in me tako še o pravem času potegne iz vode. Obleka je bila vsa zamazana. Bled in prepaden sem prišel domov. Kako se mi je godilo, lahko uganete sami. Ta dogodek me je pretresel in nikoli nisem več zajahal Brkina. To so zvedeli tudi gospod župnik in me v šoli vpričo vseh posvarili: »Samo angelja variha imaš zahvaliti za rešitev; glej, kako si prestrašil s tem nepremišljenim početjem svoje tovariše in mater pa očeta!«

(Dalje.)

Povesti iz avstrijske zgodovine.

(Piše Al. Stroj.)

I. Leopold V.

Pred Habsburžani so vladali v Avstriji Babenberžani. Med njimi se posebno odlikuje Leopold V., Hrabri. Živel je v onem času, ko so se zbirali v Evropi kristijani in hodili v sv. deželo, da bi jo rešili iz turškega jarma. Za znamenje so si pripenjali na ramena rdeč križ ter so se zaradi tega imenovali križarji. Mož se je ločil od žene, sin od starišev, delavec od svojega dela, poljedelec od svojega pluga, in vsi so šli v Sveto deželo, da bi rešili kristijane in si zopet osvojili kraje, po katerih je nekdanj hodil naš Izveličar. Šli so Angleži, Francozi, Nemci v sveto vojsko, in tudi Avstrijci niso hoteli zaostati. Vodil jih je Leopold, ki je — kakor sam pravi — šel v boj za večnega, ne za časnega kralja. Med Leopoldovimi vojaki je bilo mnogo plemenitnikov z Avstrijskega, Štajerskega in gotovo tudi s Kranjskega, ker nam stari pisatelji pripovedujejo, da so tudi iz naše dežele šli vitezi s križarji.

Pomladi leta 1191. so prišli Angleži, Francozi in Avstrijci pred mesto Ptolomais. To mesto je branilo kristijanom vhod v sv. deželo; silno hrabro so se tukaj branili neverniki, kristijani pa so se tudi najbolj prizadevali, da bi si prisvojili ta kraj.

Zjutraj 12. rožnika 1191. je bila odločilna bitka. Kralj Rihard je zapovedoval Angležem, kralj Filip Francozom. Leopold pa Avstrijem in Nemcem.

Sredi krščanskega šotora je bil postavljen visok, rdeč križ. Obsevali so ga prvi žarki jutranjega solnca. Tedaj se je dalo po srednjeveški navadi z zvonom znamenje, da se prične boj. Trobentači zatrobijo. Tisoči in tisoči se spustijo v boj, plemenitniki in priprosti vojščaki, vitezi in oprode, gospodje in služabniki. Meče potegnejo iz nožnic, kopja in sulice povesijo, loke napno.

»Bela moja vojna suknja naj vam kaže pot, dragi moji!« zakliče Leopold Avstrijem. »Borimo se neustrašeno in pogumno! Saj se borimo za Boga! Naj zmagamo ali naj smo premagani: v križu bo naše plačilo.«

»Živela Avstrija! Živel Leopold!« zakličejo vojaki-križniki in gredo za vojvodom. Leopold ima okrog sebe zbrane Avstrijce, ohrabruje jih, opominja jih, da jih kliče sam Bog v boj. Sam se ne boji nobene nevarnosti, drzne se tudi v najhujši bojni metež. Kmalu je njegova prej bela vojna suknja vsa rdeča od krvi; samo oni del, kjer je bil prepas za orožje, ostane bel. Sedaj pa kaže njegova rdeča suknja Leopoldovim vojakom pot in jim vnema pogum.

Kristijani so premagali nevernike in jim vzeli mesto Ptolomais. Posebno zaslugo ob tej zmagi ima Leopold V. V spomin na ta boj so Avstrijci premenili prejšnji grb in zamenjali s sedanjim, ki nam kaže rdečo ravnino z belo poprečnico.

Slovenska govorica.

Ko prišel sem na svet,
V zibelki bil odét,
V uho mi prva je zvenela,
V ubranih glasih tiho pela
Slovenska govorica.

Za dném je minil dan,
Porastel sem močan
In znal sem dva izraza sama
In lepetal sem: ata, mama
V slovenski govorici.

Spoznaval sem Bogá
Iz vernega srcá,
Zvečer in zjutraj mati mila
Roké mi sklepala, molila
V slovenski govorici.

Z otroki čil, vesel
Po travnikih sem pel;
In molim, govorim in pojem,
Kot nekda, danes v glasu tvojem,
Slovenska govorica.

Slovenec sem in bom
Presrčno ljubil dom.
Obvaruj Bog ga vse nezgode!
Najljubša mi do smrti bode
Slovenska govorica.

Anton Medved.

